

Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Wskaźniki rozwoju terytorialnego – Wyjść poza PKB

(2016/C 120/05)

Sprawozdawca: Catuscia MARINI (IT/PES), przewodnicząca regionu Umbria**ZALECENIA POLITYCZNE**

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW

Debata polityczna dotycząca wyjścia poza PKB

1. Potwierdza znaczenie strategicznego podejścia do kształtowania polityki, które definiuje wspólne cele na podstawie wspólnych wartości oraz określa działania wymagane do osiągnięcia zbiorowo ustanowionych celów. W ten sposób szanse wynikające z przeglądów śródkresowych strategii „Europa 2020”, jak również ram finansowych 2014–2020 nie zostaną zaprzepaszczone, a rewizja mogłaby skutkować istotnie udoskonaloną strukturą rządzenia obejmującą wszystkie szczeble sprawowania rządów.
2. Uważa, że podejście do polityki publicznej oparte na dowodach – przewidujące i oceniające skutki wariantów strategicznych – ma kluczowe znaczenie dla społecznej akceptacji spójnych decyzji politycznych.
3. Podkreśla, w odniesieniu do debaty nad sposobami lepszego pomiaru postępu społecznego, ściśle powiązania między pomiarem, postrzeganiem a działaniem; jednocześnie podkreśla, że środki należy wybierać na podstawie powszechnie akceptowanych wartości społecznych w perspektywny sposób.
4. Wskazuje, że środki lub cele wyrażane za pomocą wskaźników nigdy nie mogą zastąpić odpowiedniej i jasno sformułowanej strategii politycznej; pozostają one zatem środkami do zrealizowania celu, tj. narzędziami do wdrażania celów strategicznych.
5. Zauważa, że debata na temat „Wskaźniki rozwoju terytorialnego UE – Wyjść poza PKB” jest zatem debatą polityczną, która powinna rozpocząć się od określenia w sposób partycypacyjny i demokratyczny celów strategicznych dla obecnych i przyszłych pokoleń, właściwych dla danej społeczności w ramach jej działań politycznych.
6. Uważa w tym kontekście, że konieczne jest dalsze udoskonalanie metodyki stosowanej obecnie do kierowania polityką na poziomie UE w celu uzyskania bardziej aktualnych i wszechstronnych informacji lepiej odzwierciedlających rzeczywistość oraz w celu zdefiniowania odpowiedniej, jednolitej metody włączania aspektów ekonomicznych, społecznych i środowiskowych w analizę sytuacji.
7. Podkreśla, że wszystkie poziomy sprawowania rządów w Unii Europejskiej powinny uczestniczyć w debacie na temat przyszłych wartości odniesienia dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju i spójności w Unii Europejskiej, wykraczających poza PKB.
8. Podkreśla, że należy starannie wskazać, dlaczego już przetestowane lub wykorzystane na poziomie terytorialnym dodatkowe punkty odniesienia, wskaźniki i metody są potrzebne oraz jakie możliwości i konsekwencje są z nimi związane. Uważa, że wystarczy czasu na tego typu pogłębioną analizę, która wniesie wkład w dyskusje na temat kolejnego okresu programowania.
9. Podkreśla problem coraz większego podziału terytorialnego w Europie, jeśli chodzi m.in. o inwestycje publiczne i prywatne, innowacje, usługi cyfrowe, wydajność, zatrudnienie, ubóstwo, dobrobyt społeczny, zmiany demograficzne oraz rozmieszczenie ludności na terytorium, i zwraca się do Komisji o uwzględnienie tego faktu przy ocenie polityki UE i opracowywaniu nowych instrumentów politycznych.
10. Podkreśla w tym względzie, że KR mogłoby wziąć udział w tej debacie, promując stanowisko władz lokalnych i regionalnych oraz przyczyniając się w znacznym stopniu do określenia metody, która zapewniłaby równowagę między informacjami ekonomicznymi, społecznymi i środowiskowymi, a która, stanowiąc odniesienie przy podejmowaniu decyzji finansowych, miałaby ostatecznie ogromne znaczenie dla władz lokalnych i regionalnych.

11. Sugeruje – z myślą o kolejnym okresie programowania po 2020 r. – by Komisja Europejska możliwie najszybciej przystąpiła do szczegółowych rozmów z władzami lokalnymi i regionalnymi na temat przyszłych celów polityki w tych obszarach oraz wskaźników koniecznych do mierzenia postępu. Mając na uwadze komunikat Komisji z 2009 r. i ostatnie zmiany, wzywa Komisję do przedstawienia planu działań dotyczącego wyjścia poza PKB.

W stronę metody uzupełniającej PKB w celu ukierunkowania polityki UE

12. Dostrzega zalety produktu krajowego brutto (PKB) jako prostego, jasnego i liniowego wskaźnika opartego na czytelnej metodyce, który umożliwia porównanie wielu istotnych czynników makroekonomicznych na przestrzeni czasu oraz między krajami i regionami, a zatem stanowi użyteczne narzędzie do przydziału zasobów.

13. Wskazuje jednak, że PKB nie jest odpowiednim miernikiem zdolności społeczeństwa do radzenia sobie z takimi kwestiami, jak zmiana klimatu, efektywne gospodarowanie zasobami, konkurencyjność regionów, jakość życia, starzenie się społeczeństwa, włączenie społeczne, szczególne cechy geograficzne, dystrybucja dochodów, geograficzny rozkład zasobów oraz czynników wzrostu gospodarczego; dodaje także, że według przedstawicieli władz lokalnych i regionalnych aspekty te mają kluczowe znaczenie dla obywateli.

14. Z zadowoleniem przyjmuje w związku z tym liczne inicjatywy na poziomie międzynarodowym, krajowym, regionalnym i lokalnym zmierzające do ustanowienia wskaźników do pomiaru postępu wykraczających poza PKB, które mogą pomóc w opracowaniu ogólnounijnych wskaźników odzwierciedlających sytuację w państwach członkowskich, także na poziomie lokalnym i regionalnym.

15. Przypomina między innymi o alternatywnym stosowaniu wskaźnika rozwoju społecznego, który może wnieść odpowiedni wkład metodologiczny w kontekście UE, obejmując wskaźniki dotyczące długiego życia w dobrym zdrowiu, edukacji i godnego poziomu życia; wzorca w tym zakresie dostarcza ONZ i Program Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju.

16. Potwierdza niewiarygodny postęp osiągnięty przez Eurostat w kontekście pomiaru postępu wykraczającego poza PKB w obszarach „jakość życia”, „sytuacja ekonomiczna gospodarstw domowych” i „zrównoważone środowisko”.

17. Zauważa, że nie wszystkie regiony i miasta posiadają wymagane kompetencje, zasoby i zdolności administracyjne do angażowania się w ustanawianie celów oraz proponuje przyjęcie rozwiązań, w tym bardziej jakościowego podejścia opartego na zmierzaniu do osiągnięcia zmiany, w przypadku którego kierunek zmiany – tj. to, czy regiony i miasta zapewniają pozytywny wkład w cele krajowe i europejskie – byłby ważniejszy niż osiąganie określonych, ustalonych celów. Umożliwiłoby to władzom lokalnym i regionalnym posuwanie się do przodu w tempie odpowiadającym ich własnemu potencjałowi i zdolnościom.

18. Wskazuje jednak, że wskaźniki wybrane do stosowania przez władze lokalne, regionalne, krajowe i europejskie w ramach opracowywania i wdrażania polityki UE oraz pomiaru postępu w osiąganiu wspólnych celów muszą być jednolite i spójne.

19. Przypomina, że nie wszystkie rodzaje podejścia metodologicznego, dzielone zwykle przez środowisko naukowe na metody zastępujące PKB, dostosowujące PKB i uzupełniające PKB, są tak samo właściwe z punktu widzenia ogólnounijnej metody „Wyjść poza PKB”, by mierzyć obecny stan i postępy na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym.

20. Powtarza w odniesieniu do polityki regionalnej UE, że spójność terytorialna uzupełnia spójność gospodarczą i społeczną, w związku z czym nie może być mierzona wyłącznie za pomocą wskaźnika ekonomicznego, ale zgadza się z Komisją Europejską, że każda metoda zmierzająca do zastąpienia PKB poprzez wyłączenie wskaźników ekonomicznych z zakresu obserwacji nie jest odpowiednia do pomiaru postępu w osiąganiu wspólnych celów w jednolity sposób.

21. Sugeruje, by KR nadal prowadził ścisłą współpracę, w szczególności z OECD, w ramach takich inicjatyw, jak np. „How is life in your region?” [Jak się żyje w Twoim regionie?], które stanowią zrozumiałe instrumenty i reprezentują bardziej całościowe podejście do pomiaru postępu na poziomie lokalnym i regionalnym, ale, w kontekście wieloletniej strategii dla Europy, sprzeciwia się podejściu do pomiaru postępu opartemu na klasyfikacji z wykorzystaniem pojedynczego czynnika. Przypomina w tym kontekście, że wiele regionów wyraziło zainteresowanie oparciem się na wskaźniku OECD dotyczącym poprawy jakości życia (Better Life Index), a zwłaszcza na składających się na niego kryteriach. Choć zebrane w ten sposób dane nie pozwalają zmierzyć rozwoju regionalnego, dostarczają jednak pewnych wskazówek dotyczących jakości życia ludności, co może w przyszłości stanowić podstawę do opracowania celów i strategii na szczeblu lokalnym i regionalnym.

22. Uważa, że w przyszłości można by przeanalizować metody próbujące dostosować PKB poprzez uzupełnienie tradycyjnych wskaźników wyniku gospodarczego wskaźnikami środowiskowymi i społecznymi w ujęciu pieniężnym w celu modelowania lub symulowania skutków ekonomicznych, społecznych i środowiskowych różnych środków z zakresu polityki. W tym kontekście należałoby również wykorzystać wskaźnik postępu społecznego (Social Progress Index), stosowany już w 40 krajach.

23. Uważa, że należy pilnie opracować porównywalne dane statystyczne dotyczące obszarów na szczeblu lokalnym i niższym niż lokalny, a także przełożyć istniejącą klasyfikację OECD i Komisji dotyczącą obszarów miejskich i wiejskich na kategorie Eurostatu, co, w oparciu o wiarygodne informacje zebrane w terenie, może wspierać zarówno kształtowanie polityki UE, jak i jej ocenę.

24. Zwraca uwagę na niedobór informacji ilościowych na temat różnych regionów UE o specyficznych uwarunkowaniach terytorialnych, zwłaszcza geograficznych, środowiskowych, gospodarczych i społecznych, które wpływają na rozwój. Najlepszym przykładem są tu regiony najbardziej oddalone. Proponuje, by Eurostat traktował kategorie terytorialne określone w Traktacie, takie jak np. regiony najbardziej oddalone, jako podstawę opracowywania statystyk wnoszących wkład w przyjmowanie odpowiednich, terytorialnie dostosowywanych polityk i działań UE.

25. Z zadowoleniem przyjmuje odpowiednie prace prowadzone przez Komisję Europejską w obszarze dostosowywania PKB z wykorzystaniem szczególnie udanego podejścia przewidującego rozszerzenie rachunków narodowych na kwestie środowiskowe i społeczne. Zwraca jednak uwagę na powiązane trudności teoretyczne oraz znaczne zasoby wymagane do wyrażenia aspektów społecznych w kategoriach pieniężnych, zwłaszcza w odniesieniu do rachunków regionalnych i gminnych, a także wątpli, by rezultaty takiego skomplikowanego podejścia można było łatwo przekazać społeczeństwu.

26. Promuje zatem stosowanie metod uzupełniających PKB do pomiaru postępu w osiągnięciu wspólnych celów strategicznych, ponieważ metody takie uwzględniają wielowymiarowość sytuacji, obejmując różne aspekty dobrostanu w obszarze ekonomicznym, społecznym i środowiskowym, z wykorzystaniem ograniczonej liczby wskaźników.

27. Uważa w tym kontekście, że najodpowiedniejszą metodyką kształtowania polityki na każdym poziomie sprawowania rządów jest taka, która kompleksowo mierzy dobrostan, w tym kwestie ekonomiczne (m.in. wydajność, innowacje, eksport), rynek pracy (m.in. wskaźniki dotyczące zatrudnienia i jego jakości), kwestie środowiskowe (m.in. energochłonność i efektywność energetyczna gospodarki, tereny chronione i różnorodność biologiczna, udział energii ze źródeł odnawialnych, emisje CO₂), kwestie demograficzne (w tym wskaźniki dotyczące statusu i mobilności), włączenie społeczne (m.in. ilość osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, podział dochodów) oraz zagadnienia terytorialne (w tym dostępność i pojemność środowiska).

28. Sugeruje ponadto, że wybór wskaźników powinien być ukierunkowany głównie na wskaźniki mierzące możliwe skutki wdrożonych rozwiązań politycznych, zwłaszcza poprzez pomiar wyników i wpływu, a także kosztów. Podkreśla, że w wypadku regionów najbardziej oddalonych istnieje szczególna potrzeba uwzględnienia danych dotyczących określonych niedostatków i niekorzystnych warunków przed opracowaniem i wdrożeniem polityk.

29. Dlatego też proponuje, by we wszystkich instytucjach UE obserwowano europejskie trendy, opierając się na cennych pracach realizowanych w ramach Europejskiego Systemu Strategii i Analizy Politycznej (ESPAS), oraz aby prowadzono w tym zakresie wzajemną współpracę. Zapewniłoby to system wczesnego ostrzegania dla wszystkich poziomów sprawowania rządów w odniesieniu do trendów ekonomicznych, społecznych lub środowiskowych istotnych z perspektywy europejskiej, które mogą wpłynąć na cele strategiczne lub mogą wymagać dostosowania priorytetów strategicznych.

Przegląd strategii „Europa 2020” i przyszłej polityki spójności

30. Podkreśla, że w ramach strategii „Europa 2020” przyjęto zestaw celów wraz z powiązаныmi kluczowymi wskaźnikami oraz potwierdzono znaczenie uzupełnienia danych na temat wzrostu gospodarczego (PKB) dalszymi wskaźnikami ekonomicznymi, społecznymi, środowiskowymi i demograficznymi w celu pomiaru trwałego postępu; dodaje, że odnosi się to także do poziomu niższego niż krajowy.

31. Podkreśla, że proces ustanawiania celów w ramach strategii „Europa 2020” i wyboru wskaźników do mierzenia jej postępów był w głównej mierze odgórny i nie uwzględniał szczególnej sytuacji na poziomie lokalnym i regionalnym. Znaczenie potrzeb i celów zróżnicowanych pod względem terytorialnym potwierdza natomiast polityka spójności, ponieważ dążenie do osiągnięcia ogólnych celów UE nie powinno ograniczać możliwości rozwojowych określonego regionu lub gminy opartych na regionalnej wiedzy i kompetencjach; dlatego też w kontekście strategii „Europa 2020” KR wzywa do regionalizacji celów.

32. Docenia obecną politykę spójności, która zapewnia regionom duże korzyści i wartość dodaną oraz wyraźnie przyczynia się do rozwoju objętych nią regionów. Wzywa Komisję Europejską, by opracowała strategię dotyczącą funkcjonowania polityki spójności na okres programowania rozpoczynający się w roku 2021, zachowując obecną metodę wdrażania, w której niezastąpioną rolę przy określaniu wysokości i przeznaczenia środków nadal odgrywać będzie PKB, odpowiednio powiązany z innymi wskaźnikami.

33. Zwraca w tym kontekście uwagę na odmienne ukierunkowanie celu polityki spójności „Europejska współpraca terytorialna”. Rozwój współpracy transgranicznej ma na celu przede wszystkim wspieranie integracji regionów przygranicznych we wszystkich dziedzinach życia, a zatem nie tylko tych objętych celami strategii „Europa 2020”. Trzeba opracować metody i wskaźniki, które mogłyby lepiej odzwierciedlać i oceniać postęp na tym polu.

34. Wskazuje na ścisłe dostosowanie polityki spójności do strategii „Europa 2020”, ale krytykuje rozbieżność między metodami pomiaru i interwencji stosowanymi w ramach strategii „Europa 2020” i w ramach polityki spójności.

35. Przypomina Komisji Europejskiej, że wymiar terytorialny powinien być bardziej podkreślony w odnowionej strategii „Europa 2020”, zwłaszcza w kontekście spójności terytorialnej, w przypadku której opracowanie stosownych wskaźników ekonomicznych, środowiskowych i społecznych mogłoby podnieść jakość polityki na poziomie lokalnym i regionalnym; takie strategie powinny wykorzystywać metody oparte na wielowymiarowym podejściu, w ramach których PKB lub inne wskaźniki ekonomiczne są uzupełniane miernikami aspektów społecznych i środowiskowych i które uzyskały poparcie polityczne na wszystkich poziomach sprawowania rządów.

36. Wskazuje, że w kontekście silnych zachęt do koncentracji tematycznej zasobów finansowych w ramach funduszy strukturalnych na ograniczonej liczbie obszarów polityki, które stanowią wkład w realizację strategii „Europa 2020”, uzasadnione jest założenie, że wyniki realizacji polityki spójności będą mierzone postępem w osiągnięciu celów strategii „Europa 2020”.

37. Stanowczo zaleca, by nowe główne cele strategii „Europa 2020” i jej kontynuacji po 2020 r. zostały wytyczone w ramach dynamiki oddolnej, tak by przyszłe krajowe programy reform dotyczyły również wkładu władz lokalnych i regionalnych w realizację głównych celów krajowych. Skłoniłoby to również rządy krajowe do włączenia władz lokalnych i regionalnych w przygotowanie krajowych programów reform, co w większości państw członkowskich nie ma obecnie miejsca.

38. Opowiada się za tym, by polityka spójności odzyskała swoją pierwotną funkcję zmniejszania nierówności w poziomie rozwoju między regionami i była główną polityką inwestycyjną na poziomie UE, co można osiągnąć, dokonując przeglądu powiązania polityki spójności z przyszłą strategią „Europa 2020” na okres po 2020 r.

39. Niemniej podkreśla, że szereg instrumentów UE jest nadal opartych na zbyt ograniczonych wskaźnikach ekonomicznych. Odnosi się to również do polityki spójności, w ramach której środki pieniężne są rozdzielane między państwami członkowskimi na podstawie PKB na mieszkańca oraz stopy bezrobocia, podczas gdy regiony na poziomie NUTS 2 są klasyfikowane do jednej z trzech kategorii rozwoju, na podstawie której przydzielane są środki, wyłącznie w oparciu o PKB na mieszkańca.

40. Wskazuje, że w związku z tym decyzje o kwalifikowalności są zasadniczo podejmowane bez uwzględnienia aspektów społecznych, terytorialnych i środowiskowych cechujących europejskie regiony, podczas gdy logiczne byłoby oparcie przyszłych instrumentów na bardziej wszechstronnej i jednolitej metodzie wykorzystującej w większym stopniu wskaźniki społeczne, terytorialne i środowiskowe, odzwierciedlające przede wszystkim uznaną na mocy Traktatów specyfikę regionalną, która powinna być uwzględniana w procesie kwalifikowalności.

41. Zastanawia się, w jakim stopniu poziom NUTS 2 odzwierciedla prawdziwe społeczności i rzeczywisty obraz geograficzny, jeżeli w wielu państwach członkowskich obszary NUTS są wynikiem czystej geografii statystycznej opartej na ludności, a nie na faktycznych granicach czy też na funkcjonalnych obszarach geograficznych. Choć jednostki NUTS są obecnie wykorzystywane również do przydziału funduszy strukturalnych UE, ich zastosowanie do określenia i oceny oddziaływania terytorialnego polityki UE w dziedzinie spójności, transportu, środowiska itd. ma wszechogarniający wpływ, co powoduje oderwanie polityki UE od sytuacji w terenie. Tym samym aby zapewnić sprawiedliwszy przydział funduszy, trzeba zadbać o to, by wyraźne niedociągnięcia PKB, takie jak błąd na poziomie terytorialnym wynikający z dojazdów do pracy ponad granicami NUTS, zostały zbilansowane poprzez uwzględnienie sytuacji społecznej i środowiskowej regionów przy podejmowaniu decyzji dotyczących kwalifikowalności.

42. Zaznacza w tym względzie, że zastosowanie środków z funduszy strukturalnych, w tym z Funduszu Spójności, w kolejnych wieloletnich ramach finansowych powinno uwzględnić środki uzupełniające PKB, jeżeli są one dopuszczalne z perspektywy politycznej na wszystkich szczeblach sprawowania rządów.

Następne kroki na drodze do ustanowienia strategii wykraczającej poza PKB

43. Potwierdza jednocześnie zasadność głównych celów w kontekście osiągnięcia wszechstronnych celów strategicznych i wskazuje, że na potrzeby monitorowania postępów muszą być terminowo udostępniane zharmonizowane i porównywalne dane regionalne odnoszące się do tych głównych celów.

44. Podkreśla w tym kontekście, że dostępność wskaźników i często aktualizowanych danych na poziomie regionalnym ma kluczowe znaczenie dla poprawy zasadności wniosku technicznego oraz podejmowania dobrych decyzji politycznych. Z tego względu, choć system danych Eurostatu dotyczących wskaźników dobrostanu jest już skuteczny i dotyczy wielu aspektów, stojące przed regionalnymi i lokalnymi podmiotami kształtującymi politykę duże wyzwanie polegające m.in. na wielopoziomowym wdrażaniu strategii „Europa 2020” i polityki spójności powinno pilnie stać się przedmiotem działań Komisji Europejskiej i Eurostatu. Celem tych działań powinien być jeszcze lepszy i skuteczniejszy system danych. Równocześnie należałoby opracowywać i wykorzystywać metody oceny skutków prowadzonej polityki.

45. Z zadowoleniem przyjmuje w tym względzie postępy dokonane przez Komisję w odniesieniu do planu działania z 2009 r. „Pomiar postępu w zmieniającym się świecie”, ale żałuje, że osiągnięto niewielkie postępy w opracowywaniu i rozpowszechnianiu danych regionalnych i lokalnych.

46. Zwraca uwagę, że często te kraje, w których dostępne są mniej kompletne dane regionalne i przede wszystkim lokalne, mogą przeznaczyć znaczną część przydzielonych im funduszy strukturalnych UE na tzw. cel tematyczny 11 (budowanie zdolności instytucjonalnych). Zważywszy, że okres programowania dopiero się zaczyna, jest to jedyna w swoim rodzaju okazja, żeby zebrać ogólnoeuropejskie, porównywalne dane na szczeblu lokalnym i regionalnym, które można wykorzystać do kształtowania i oceny polityki UE po 2020.

47. Wzywa Europejski System Statystyczny do dalszej poprawy danych administracyjnych oraz do przyspieszenia wdrażania statystyk georeferencyjnych w celu podniesienia wartości zbiorów danych i zmniejszenia obciążenia dla respondentów.

48. Z zadowoleniem przyjmuje fakt, że od czasu wydania ostatniej opinii KR-u w sprawie wyjścia poza PKB systematycznie wzrasta ilość dostępnych danych na poziomie UE, zwłaszcza w odniesieniu do poziomu lokalnego i regionalnego, lecz żałuje, że nadal występują w nich znaczne luki. Sugeruje zatem, by Komisja Europejska możliwie najszybciej przedstawiła analizę obecnych i przyszłych luk, jeśli chodzi o zapewnianie wszechstronnych danych ekonomicznych, społecznych, środowiskowych i demograficznych w Europie, wykraczających poza PKB.

49. Ubolewa tu w szczególności nad tym, że regionalizacja wskaźników w ramach strategii „Europa 2020” nie jest obecnie zadowalająca, ponieważ dostępna jest tylko część wskaźników potrzebnych do śledzenia realizacji głównych celów strategii „Europa 2020” na poziomie regionalnym (poziom NUTS 2 i 3), i to czasem ze znacznym opóźnieniem. To samo odnosi się do alternatywnych wskaźników, które regiony i miasta mogą uznać za konieczne na swoich obszarach jako warunek wstępny dla postępów w osiągnięciu celów UE. Zaktualizowane statystyczne dane regionalne umożliwiłyby opracowanie syntetycznego regionalnego wskaźnika postępu, co proponował Komitet Regionów.

50. Zwraca się z wnioskiem, by Komisja Europejska/Eurostat określiły harmonogram na potrzeby zaangażowania władz lokalnych i regionalnych w proces (realistycznego) ustalania celów oraz przedstawiania regionalnych danych statystycznych, koniecznych do zaprojektowania, wdrożenia, monitorowania i oceny odnowionej strategii „Europa 2020” w drodze określenia celów zróżnicowanych pod względem terytorialnym.

51. Podkreśla potrzebę wyjścia poza obecny system danych statystycznych i wskaźników (oparty na rozporządzeniu NUTS) podczas pomiaru postępów na poziomie lokalnym i regionalnym, zwłaszcza w odniesieniu do koncepcji obszarów funkcjonalnych i obszarów transgranicznych, a także sugeruje, by Komisja Europejska dalej opracowywała powiązane z tym koncepcje i wskaźniki oraz brała pod uwagę obszary objęte strategią makroregionalną.

52. Powtarza, że należy bardziej uwzględnić wymiar miejski i wiejski w wielu obszarach polityki UE, zwłaszcza w kontekście spójności terytorialnej, w przypadku której opracowanie stosownych wskaźników ekonomicznych, środowiskowych i społecznych może podnieść jakość polityki na poziomie lokalnym i regionalnym.

53. Wzywa Komisję Europejską, aby uwzględniła w europejskim programie statystycznym niezbędne środki mające na celu przeciwdziałanie niedostatkom informacji statystycznych na temat różnorodności i specyfiki terytorialnej w UE, a szczególnie środki na rzecz gromadzenia danych i opracowywania wskaźników dotyczących oddalenia i izolacji niektórych regionów, tak aby usprawnić proces kształtowania i wdrażania polityk europejskich w większym stopniu dostosowanych do regionów dotkniętych wspomnianymi zjawiskami, co będzie zgodne z zasadą spójności terytorialnej.

54. Uważa, że konieczne jest stworzenie modelu ułatwiającego podejmowanie decyzji, który pozwoliłby ustanowić listę priorytetów w zakresie dobrostanu na szczeblu lokalnym, by uwzględnić cechy danego obszaru w ramach wspólnych dla całej Unii, i stosować taką listę do oceny skuteczności polityki *ex ante* i *ex post*, także podczas negocjacji między Komisją Europejską a władzami lokalnymi lub podczas konsultacji z udziałem zainteresowanych podmiotów lokalnych.

Bruksela, dnia 11 lutego 2016 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów
Markku MARKKULA
